

# Karta pre prežitie s GNU Emacsom

pre verziu 31

V nasledujúcom texte **C-z** znamená: stlačte klávesu *Ctrl*, držte ju a súčasne stlačte klávesu 'z'. **M-z** znamená, že súčasne s klávesou *Meta* stlačíte klávesu 'z' (*Meta* je väčšinou označená ako *Alt*) alebo môžete použiť stlačenie klávesy *Esc* a potom 'z'.

## Spustenie Emacsu

Pre spustenie GNU Emacsu jednoducho napíšte jeho meno: **emacs**. Emacs rozdeľuje rámec na niekoľko častí: riadok menu, buffer s editovaným textom, tzv. mode line popisujúca buffer nad ňou a minibuffer v poslednom riadku.

|                |                                                                                                                                                            |
|----------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>C-x C-c</b> | ukončenie Emacsu                                                                                                                                           |
| <b>C-x C-f</b> | editovanie súboru; tento príkaz využíva minibuffer na prečítanie mena súboru; tento príkaz použijete aj vtedy, ak chcete vytvoriť nový súbor zadaného mena |
| <b>C-x C-s</b> | uložiť súbor                                                                                                                                               |
| <b>C-x k</b>   | zatvoriť buffer                                                                                                                                            |
| <b>C-g</b>     | vo väčšine situácií: zastavenie práve vykonávanej činnosti, zrušenie zadávania príkazu a pod.                                                              |
| <b>C-x u</b>   | obnoviť                                                                                                                                                    |

## Pohyb

|                      |                                         |
|----------------------|-----------------------------------------|
| <b>C-l</b>           | presun aktuálneho riadku do stredu okna |
| <b>C-x b</b>         | prepnutie do iného bufferu              |
| <b>M-&lt;</b>        | presun na začiatok bufferu              |
| <b>M-&gt;</b>        | presun na koniec bufferu                |
| <b>M-x goto-line</b> | presun na riadok zadaného čísla         |

## Viac okien

|              |                                      |
|--------------|--------------------------------------|
| <b>C-x 0</b> | odstránenie aktuálneho okna          |
| <b>C-x 1</b> | aktuálne okno sa stane jediným oknom |
| <b>C-x 2</b> | rozdelenie okna horizontálne         |
| <b>C-x 3</b> | rozdelenie okna vertikálne           |
| <b>C-x o</b> | presun do iného okna                 |

## Regióny

Emacs definuje 'región' ako priestor medzi *značkou* a *bodom*. Značka je nastavená pomocou *C-space*. Bod je v mieste aktuálnej pozície kurzoru.

|              |                     |
|--------------|---------------------|
| <b>M-h</b>   | označ celý odstavec |
| <b>C-x h</b> | označ celý buffer   |

## Vystrihnutie a kopírovanie

|              |                                                                                                            |
|--------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>C-w</b>   | vystrihni región                                                                                           |
| <b>M-w</b>   | skopíruj región do kill-ring                                                                               |
| <b>C-k</b>   | vystrihni text od kurzora do konca riadku                                                                  |
| <b>M-DEL</b> | vystrihni slovo                                                                                            |
| <b>C-y</b>   | vlož späť posledný vystrihnutý text (kombinácia kláves <b>C-w C-y</b> môže byť použitá pre presuny textov) |
| <b>M-y</b>   | nahraď naposledy vložený text predchádzajúcim vystrihnutým textom                                          |

## Vyhľadávanie

|              |                                    |
|--------------|------------------------------------|
| <b>C-s</b>   | hľadať reťazec                     |
| <b>C-r</b>   | hľadať reťazec smerom vzad         |
| <b>RET</b>   | ukonči hľadanie                    |
| <b>M-C-s</b> | hľadať regulárny výraz             |
| <b>M-C-r</b> | hľadať regulárny výraz smerom vzad |

Kombináciu **C-s** alebo **C-r** môžete použiť aj na opakované hľadanie tým istým smerom.

## Značky (tags)

Tabuľky značiek (tags) zaznamenávajú polohu funkcií a procedúr, globálnych premenných, dátových typov a iných. Pre vytvorenie tabuľky značiek spustíte príkaz '**etags** *ustupné\_súbory*' v príkazovom interprete.

|                               |                                                                            |
|-------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
| <b>M-.</b>                    | nájdí definíciu                                                            |
| <b>M-,</b>                    | choď tam, odkiaľ bola volaná posledná <b>M-.</b>                           |
| <b>M-x tags-query-replace</b> | spustí query-replace na všetkých súboroch zaznamenaných v tabuľke značiek. |

## Preklady

|                    |                                                    |
|--------------------|----------------------------------------------------|
| <b>M-x compile</b> | prelož kód v aktívnom okne                         |
| <b>C-c C-c</b>     | choď na poslednú chybu prekladača, v okne prekladu |
| <b>C-x '</b>       | v okne so zdrojovým textom                         |

## Dired, editor adresárov

|              |                                                    |
|--------------|----------------------------------------------------|
| <b>C-x d</b> | spusti Dired                                       |
| <b>d</b>     | označ tento súbor na zmazanie                      |
| <b>~</b>     | označ všetky zálohy na zmazanie                    |
| <b>u</b>     | odstráň všetky značky na zmazanie                  |
| <b>x</b>     | zmaž súbory označené na zmazanie                   |
| <b>C</b>     | kopíruj súbor                                      |
| <b>g</b>     | obnov buffer Dired                                 |
| <b>f</b>     | otvorí súbor v aktuálnom riadku                    |
| <b>s</b>     | prepni medzi triedením podľa abecedy a dátumu/času |

## Čítanie a posielanie pošty

|             |                                                            |
|-------------|------------------------------------------------------------|
| M-x rmail   | začni čítať poštu                                          |
| q           | skonči čítanie pošty                                       |
| h           | ukáž hlavičky                                              |
| d           | označ aktuálnu správu na zmazanie                          |
| x           | zmaž všetky správy označené na zmazanie                    |
| C-x m       | nová správa                                                |
| C-c C-c     | pošli správu a prepni sa do iného bufferu                  |
| C-c C-f C-c | presuň sa na hlavičku 'Cc', a ak neexistuje, tak ju vytvor |

## Rôzne

|                   |                                                          |
|-------------------|----------------------------------------------------------|
| M-q               | zarovnaj odstavce                                        |
| M-/               | doplň dynamicky predchádzajúce slovo                     |
| C-z               | ikonizuj (preruš) Emacs                                  |
| M-x revert-buffer | nahraď text editovaného súboru tým istým súborom z disku |

## Nahradzovanie

|       |                                 |
|-------|---------------------------------|
| M-%   | interaktívne hľadaj a nahradzuj |
| M-C-% | s použitím regulárnych výrazov  |

Možné odpovede v móde hľadania sú

|     |                                               |
|-----|-----------------------------------------------|
| SPC | nahraď tento výskyt; choď na ďalší            |
| ,   | nahraď tento výskyt a skonči                  |
| DEL | tento výskyt nenahradzuj a choď ďalej         |
| !   | nahraď všetky ďalšie výskyty                  |
| ^   | späť na predchádzajúci výskyt                 |
| RET | skonči query-replace                          |
| C-r | začni rekurzívne editovanie (M-C-c ho skončí) |

## Regulárne výrazy

|               |         |                                                                        |
|---------------|---------|------------------------------------------------------------------------|
| .             | (tečka) | ľubovoľný znak okrem znaku nového riadku                               |
| *             |         | žiadne alebo viac opakovaní                                            |
| +             |         | jedno alebo viac opakovaní                                             |
| ?             |         | žiadne alebo jedno opakovanie                                          |
| [...]         |         | označuje triedu znakov                                                 |
| [^...]        |         | neguje triedu znakov                                                   |
| \c            |         | uvedenie znaku, ktorý by mal inak špeciálny význam v regulárnom výraze |
| ...\ ...\ ... |         | vyhovuje jednej z alternatív („alebo“)                                 |
| \( ... \)     |         | zoskupenie niekoľkých vzorkov do jedného                               |
| \n            |         | to isté ako <i>n</i> -tá skupina                                       |
| ^             |         | vyhovuje na začiatku riadku                                            |
| \$            |         | vyhovuje na konci riadku                                               |
| \w            |         | vyhovuje znaku, ktorý môže byť súčasťou slova                          |
| \W            |         | vyhovuje znaku, ktorý nemôže byť súčasťou slova                        |
| <             |         | vyhovuje na začiatku slova                                             |
| >             |         | vyhovuje na konci slova                                                |
| \b            |         | vyhovuje medzislovným medzerám                                         |
| \B            |         | vyhovuje medzerám, ktoré nie sú medzislovné                            |

## Registre

|           |                                            |
|-----------|--------------------------------------------|
| C-x r s   | ulož región do registra                    |
| C-x r i   | vlož obsah registra do bufferu             |
| C-x r SPC | ulož aktuálnu pozíciu kurzora do registra  |
| C-x r j   | skoč na pozíciu kurzora uloženú v registri |

## Obdĺžniky

|         |                                   |
|---------|-----------------------------------|
| C-x r r | skopíruj obdĺžnik do registra     |
| C-x r k | vystrihni obdĺžnik                |
| C-x r y | vlož obdĺžnik                     |
| C-x r t | uvedenie každého riadku reťazcom  |
| C-x r o | otvor obdĺžnik, posuň text vpravo |
| C-x r c | vyprázdni obdĺžnik                |

## Príkazový interpretér

|           |                                                    |
|-----------|----------------------------------------------------|
| M-x shell | spusti príkazový interpretér v Emacsu              |
| M-!       | spusti príkaz príkazového interpretéra             |
| M-        | spusti príkaz príkazového interpretéra na región   |
| C-u M-    | filtruj región cez príkaz príkazového interpretéra |

## Kontrola pravopisu

|                   |                                             |
|-------------------|---------------------------------------------|
| M-\$              | skontroluj pravopis slova pod kurzorom      |
| M-x ispell-region | skontroluj pravopis všetkých slov v regione |
| M-x ispell-buffer | skontroluj pravopis v bufferi               |

## Mezinárodné znakové sady

|                              |                                                   |
|------------------------------|---------------------------------------------------|
| C-x RET C-\                  | zvoľ a aktivuj vstupnú metódu pre aktuálny buffer |
| C-\                          | aktivuj alebo deaktivuj vstupnú metódu            |
| M-x list-input-methods       | zobraz zoznam všetkých vstupných metód            |
| M-x set-language-environment | špecifikuj hlavný jazyk                           |
| C-x RET c                    | nastav kódovací systém pre nasledujúci príkaz     |
| M-x find-file-literally      | edituj súbor bez akýchkoľvek konverzií            |
| M-x list-coding-systems      | ukáž všetky kódovacie systémy                     |
| M-x prefer-coding-system     | zvoľ preferovaný kódovací systém                  |

## Klávesové makrá

|                         |                                                    |
|-------------------------|----------------------------------------------------|
| C-x (                   | začni definíciu klávesového makra                  |
| C-x )                   | ukonči definíciu klávesového makra                 |
| C-x e                   | spusti naposledy definované klávesové makro        |
| C-u C-x (               | pridaj do naposledy definovaného klávesového makra |
| M-x name-last-kbd-macro | pomenuj naposledy definované makro                 |

## Jednoduché nastavenie

|               |                       |
|---------------|-----------------------|
| M-x customize | jednoduché nastavenie |
|---------------|-----------------------|

## Nápoveda

Emacs dopĺňa príkazy. Ak stlačíte **M-x** *tab* alebo *space*, dostanete zoznam príkazov Emacsu.

|              |                                                                   |
|--------------|-------------------------------------------------------------------|
| <b>C-h</b>   | nápoveda Emacsu                                                   |
| <b>C-h t</b> | spustí tútorial Emacsu                                            |
| <b>C-h i</b> | spustí Info, prezerač dokumentácie                                |
| <b>C-h a</b> | ukáže príkazy vyhovujúce zadanému reťazcu<br>(apropos)            |
| <b>C-h k</b> | zobrazí dokumentáciu funkcie spustenej<br>pomocou zadanej klávesy |

Emacs pracuje v rôznych *módoch*, ktoré upravujú chovanie Emacsu pre editovaný text daného typu. Mode line obsahuje mená aktuálnych módov v zátvorkách.

|              |                                       |
|--------------|---------------------------------------|
| <b>C-h m</b> | zobraz dokumentáciu aktuálnych módov. |
|--------------|---------------------------------------|